

**U P U T E ZA IZRADU I DOSTAVU PRIJEDLOGA FINACIJSKIH
PLANOVA UPRAVNIH TIJELA TE PRORAČUNSKIH I IZVANPRORAČUNSKIH
KORISNIKA ZADARSKE ŽUPANIJE ZA 2024. - 2026.GODINU**

1. ZAKONSKI OKVIR

Sukladno Zakonu o proračunu („Narodne novine“, br.144/21), Ministarstvo financija je sastavilo Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te ih dostavilo svim županijama, gradovima i općinama, kako bi se na temelju istih izradile Upute za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Rokovi i metodologija za izradu prijedloga proračuna utvrđeni su Zakonom o proračunu. Pri izradi prijedloga proračuna/financijskih planova potrebno je koristiti i odredbe podzakonskih akata: Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, te Zakona o fiskalnoj odgovornosti kojim se određuju pravila kojima se ograničava potrošnja i jača odgovornost za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje proračunskih sredstava te jača sustav kontrola i nadzora.

Čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno proračunskog i izvanproračunskog korisnika odgovoran je za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje proračuna, odnosno financijskog plana.

Upravni odjel za financije i proračun sukladno odredbama članka 26. Zakona o proračunu izradio je **Upute za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika Zadarske županije za razdoblje 2024.-2026. godine** (dalje u tekstu :Upute) koje sadrže:

- temeljne makroekonomske pretpostavke za izradu prijedloga proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- opis planiranih politika JLP/R/S (strateški dokumenti JLP/R/S)
- procjenu prihoda/primitaka i rashoda/izdataka proračuna JLP/R/S za sljedeće tri godine
- procjenu visine rashoda i izdataka koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka te namjenskih primitaka, po razdjelima organizacijske klasifikacije za iduću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine
- način izrade prijedloga financijskih planova upravnih tijela i proračunskih i izvanproračunskih korisnika
- rokovi za dostavu prijedloga financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika

Ove odredbe odnose se na sve proračunske i izvanproračunske korisnike Zadarske županije (popis svih proračunskih i izvanproračunskih korisnika nalaze se u Prilogu 6. ovih Uputa).

Upute s obrascima potrebnim za izradu proračuna i financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika objavit će se na web stranicama Zadarske županije <http://www.zadarska-zupanija.hr> - Upute za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika Zadarske županije za razdoblje 2024.-2026. godine

Na web stranici Ministarstva financija mfin.gov.hr (pod Istaknute teme/Lokalna samouprava) nalaze se Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024.-2026. godine.

2. TEMELJNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI ZA RAZDOBLJE 2024. – 2026.

Vlada Republike Hrvatske u travnju 2023. godine na prijedlog Ministarstva financija usvojila je Program stabilnosti Republike Hrvatske za razdoblje 2024.-2026. Na temelju Programa stabilnosti Vlada je u lipnju 2023. godine donijela Odluku o proračunskom okviru za razdoblje 2024.-2026.

Prema „Programu stabilnosti RH za razdoblje 2024. – 2026.“ projekcija BDP-a za razdoblje planira se kako slijedi:

2024. – rast od 2,6%,

2025. – rast od 2,5%,

2026. – rast od 2,2%.

Do kraja tekuće 2023. godine očekuje se rast od 2,2% u odnosu na 2022. godinu. Projicira se nešto usporeniji rast zaposlenosti s obzirom na postignute rekordne stope zaposlenosti u prijašnjim razdobljima.

Planira se i pad stope inflacije ispod dvoznamenkastih vrijednosti koje su dominirale prethodnih godina uz planiranu stabilizaciju cijena u razdoblju 2025. – 2026. (2-3%).

3. OPIS PLANIRANIH POLITIKA ZADARKE ŽUPANIJE

Provedbeni program Zadarske županije kratkoročni je akt strateškog planiranja koji opisuje i osigurava postizanje ciljeva iz srednjoročnog akta strateškog planiranja, odnosno Plana razvoja Zadarske županije za razdoblje 2021.-2027. godina („Službeni glasnik Zadarske županije“ broj 11/22).

Plan razvoja Zadarske županije predstavlja razvojni dokument Zadarske županije donesen sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 123/17, 151/22).

Župan Zadarske županije 16. svibnja 2023. godine donio je i „Odluku o donošenju izmjena i dopuna Provedbenog programa Zadarske županije za razdoblje 2021. – 2025.“ (Službeni glasnik Zadarske županije 08/23).

Provedbeni program sadrži mjere koje Zadarska županija planira provesti u razdoblju od 2022. do 2025. godine s ciljem osiguranja brzog gospodarskog oporavka te daljnjeg razvoja Zadarske županije kao konkurentne i razvijene županije koja predvodi u plavom i zelenom rastu gospodarstva Jadranske Hrvatske te županije inovativnog i održivog razvoja sa sigurnim i poticajnim okruženjem za sve njezine stanovnike. Zadarska županija sukladno svojim nadležnostima i propisima u Republici Hrvatskoj, podržava razvoj gospodarstva na svom području te stvara poticajnu poslovnu klimu. Turizam, prerađivačka industrija, ribarstvo, marikultura i brodarstvo ključne su gospodarske grane koje potiču ovdašnji cjelokupni razvoj.

Prepoznata su **četiri glavna prioriteta** na kojima se temelji Provedbeni program, a to su:

- razvoj konkurentnog i inovativnog gospodarstva i povoljne poduzetničke klime
- osiguranje poticajnog i sigurnog okruženja
- plavo zeleni rast i prometna povezanost
- ravnomjerni rast Zadarske županije.

Provedbeni program kao kratkoročni akt strateškog planiranja donosi se za vrijeme trajanja mandata župana i vrijedi za taj mandat.

4. IZRADA, PREDLAGANJE I DONOŠENJE FINACIJSKIH PLANOVA

a) Predlaganje i donošenje proračuna i financijskih planova za 2024. i projekcija za 2025. i 2026. na razini skupine ekonomske klasifikacije

Sukladno člancima 38., 39. i 42. proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, financijski plan proračunskog korisnika te financijski plan izvanproračunskog korisnika **usvaja se na razini skupine ekonomske klasifikacije**, odnosno **drugoj razini** računskog plana.

b) Iskazivanje rashoda u Računu prihoda i rashoda po funkcijskoj klasifikaciji

Članak 29. propisuje obvezu županiji da u Općem dijelu proračuna u Računu prihoda i rashoda, rashode **iskaže i prema funkcijskoj klasifikaciji**. Ista je obveza propisana i proračunskim korisnicima županije koji sukladno članku 34. u Općem dijelu financijskog plana u Računu prihoda i rashoda, rashode proračunskog korisnika trebaju iskazati i prema funkcijskoj klasifikaciji.

c) Sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja u Općem dijelu proračuna i financijskog plana

Članak 29. i članak 34. propisuje što Opći dio proračuna sadrži, odnosno Opći dio financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika obvezno sadrži i sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja.

d) Zakonska obveza izrade višegodišnjeg plana uravnoteženja

Članak 37. propisuje ukoliko županija i njeni proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun odnosno financijski plan donosi. U prethodnim godinama izrada višegodišnjeg plana uravnoteženja nije bila propisana Zakonom o proračunu, već je Ministarstvo financija u uputama za izradu proračuna JLP(R)S davalo instrukcije JLP(R)S i njihovim proračunskim i izvanproračunskim korisnicima za izradu višegodišnji plan uravnoteženja te akata koje je potrebno donijeti uz proračun odnosno financijski plan.

e) Usvajanje prijedloga financijskog plana od strane upravljačkih tijela kod proračunskih i izvanproračunskih korisnika

Članak 38. stavak 2. i članak 39. stavak 2. propisuje da čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika prije dostave prijedloga financijskog plana nadležnom upravnom tijelu, prijedlog financijskog plana obavezan je uputiti upravljačkom tijelu na usvajanje, ako je primjenjivo, u skladu s aktima kojima je uređen rad proračunskog, odnosno izvanproračunskog korisnika.

Ako postoje razlike u financijskom planu **proračunskog korisnika** sadržanom u proračunu koji je usvojilo predstavničko tijelo u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, upravljačko tijelo usvaja financijski plan koji je sadržan u proračunu koji je usvojilo predstavničko tijelo.

Ako postoje razlike u financijskom planu **izvanproračunskog korisnika** na koji predstavničko tijelo dalo suglasnost u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, upravljačko tijelo usvaja financijski plan na koji je predstavničko tijelo dalo suglasnost.

f) Obrazloženje – sastavni dio proračuna i financijskog plana

Članak 36. propisuje obvezu i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima za izradu obrazloženja i to **obrazloženje uz opći dio financijskog plana i obrazloženje uz posebni dio financijskog plana** (detaljnije pod točkom 7.2. Uputa) koje postale sastavni dio proračuna /financijskog plana.

g) Transparentnost proračuna – zakonska obveza

Zakonom je propisana obveza objave dokumenata i informacija o trošenju sredstava sukladno članku 144.

- Obveza za **županiju** se odnosi na objavu:
 - proračuna i izmjena i dopuna proračuna, odluka o privremenom financiranju, odluka o izvršavanju proračuna, financijski planovi i izmjene i dopune financijskog plana

izvanproračunskog korisnika, polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna te polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika objavljuju se na mrežnim stranicama županije i izvanproračunskog korisnika

- opći i posebni dio proračuna, odluka o izvršavanju proračuna, izmjene i dopune proračuna, odluka o izvršavanju proračuna, odluka o privremenom financiranju te opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršavanju proračuna **objavljuje se u službenom glasilu županije.**
- vodiča za građane o proračunu, izmjenama i dopunama proračuna te polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna objavljuje se na mrežnim stranicama županije.
- Obveza za **proračunske korisnike** odnosi se na objavu dokumenata na svojim mrežnim stranicama, odnosno mrežnim stranicama županije ako proračunski korisnik nema svoje mrežne stranice i to:
 - financijskog plana i izmjene i dopune financijskog plana
 - polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika
- Osim toga propisuje se za **izvanproračunskog korisnika** objavu:
 - općeg i posebnog dijela polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika u službenom glasniku županije.

Zakonom o proračunu također je propisano da su **županije, proračunski i izvanproračunski korisnici dužni javno objavljivati informacije o trošenju sredstava na svojim mrežnim stranicama na način da te informacije budu lako dostupne, pretražive i strojno čitljive.**

„Naputkom o okvirnom sadržaju, minimalnom skupu podataka te načinu javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave“ (Narodne novine, 59-1003/2023) propisano je kako svi proračunski korisnici moraju imati javno objavljene informacije o trošenju sredstava sukladno Pravilniku najkasnije za mjesec siječanj 2024. do 20. veljače 2024. godine.

h) Predlaganje amandmana na proračun JLP/R/S i financijske planove izvanproračunskih korisnika JLP/R/S

Članak 41. detaljno uređuje predlaganje amandmana na način da se mogu podnositi amandmani kojima se predlaže:

- povećanje proračunskih rashoda iznad iznosa utvrđenih prijedlogom proračuna županije i financijskim planom izvanproračunskog korisnika pod uvjetom da se istodobno predloži smanjenje drugih rashoda **u istom iznosu i unutar istih izvora financiranja** u posebnom dijelu proračuna ili financijskog plana i
- povećanje proračunskih izdataka iznad iznosa utvrđenih prijedlogom proračuna županije i financijskim planom izvanproračunskog korisnika pod uvjetom da se istodobno predloži smanjenje drugih izdataka **u istom iznosu i unutar istih izvora financiranja** u posebnom dijelu proračuna ili financijskog plana

Prijedlozima amandmana ne smiju se mijenjati predviđeni manjak, odnosno višak utvrđen u prijedlogu proračuna, odnosno financijskom planu, te ne smiju biti na teret proračunske zalihe, na teret dodatnog zaduživanja ili prije preuzetih obveza.

5. METODOLOGIJA IZRADE PRORAČUNA ZADARSKE ŽUPANIJE

U izradi proračuna i financijskih planova za 2024. godinu primjenjuju se odredbe Zakona o proračunu i podzakonski akti kojima se regulira provedba navedenoga Zakona. Napominjemo kako je nedavno donijet novi „Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana“ (Narodne novine, broj 85/23), a u tijeku su i izrade novih podzakonskih akata u području proračunskog računovodstva.

Proračun županije sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine, a sadrži financijske planove proračunskih korisnika prikazane kroz opći i posebni dio i obrazloženje proračuna. **Pod financijskim planovima proračunskih korisnika podrazumijevaju se i financijski planovi upravnih tijela županije.**

5.1. Limiti proračunskim korisnicima – iz izvora Opći prihodi i primici

Proračunski korisnici prilikom izrade svojih financijskih planova (kod planiranja sredstava) **moraju se pridržavati limita iz Priloga 3.** ovih uputa, a koji su raspoređeni na:

- I. visinu sredstava potrebnih za provedbu **postojećih programa, aktivnosti**, a koje proizlaze iz **trenutno važećih propisa/odluka/ugovora – LIMIT 1.**, -određuje se temeljem procjene izvornih prihoda za izvor -1, 44,
- II. visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih aktivnosti/projekata ili promjenu postojećih programa/aktivnosti – **LIMIT 2.-predlaže** svaki odjel uz pisano obrazloženje temeljem kojih novih propisa/odluka/ugovora je potrebno uvrstiti novu aktivnost/projekt u proračun.

Svako uvrštenje novog projekta obvezno mora biti iskazano kroz tablicu novčanog tijeka projekta Prilog 5. Uputa, (nalazi se i u mapi županijski dokumenti/projekti) **i to po izvorima:**

11-vlastiti udio u projektu

51-pomoć iz državnog proračuna

54-pomoć iz EU sredstava

19-predfinanciranje iz županijskog proračuna.

* Neki projekti mogu sadržavati i druge izvore financiranja osim gore spomenutih.

Za iskazivanje izvora 19-predfinanciranje u proračunu za 2024. godinu, mora postojati potpisani ugovor/odluka ili zapisnik Središnje jedinice za upravljanje razvojem ŽŽ (SJURŽŽ).
Ovo se odnosi i na sve proračunske korisnike.

Prilog 3. – Odobreni limiti proračunskim korisnicima i upravnim odjelima iz izvora 1- opći prihodi i primici, 4 - prihodi za posebne namjene:

- **1 –Opći prihodi i primici**
 - 11 - opći prihodi,
 - 13 – koncesije,
 - 14 – naknada za brodice,
 - 15 – lovozakupnina,
 - 17 – naknade za navodnjavanje,
 - 19 – predfinanciranje iz županijskog proračuna.
- **4- Prihodi za posebne namjene**
 - 44 – naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada
 - 45 – fond poravnjanja i dodatni udio u porezu na dohodak.

Tablica sadrži prikaz gornje granice ukupnog financijskog plana za razdoblje 2024. – 2026. godine prema razdjelima, glavama i proračunskim korisnicima županijskog proračuna.

Sredstva (bilančna prava) **za financiranje decentraliziranih funkcija (izvor 45) u razdoblju 2024. - 2026. godini planiraju se kao rast od 3% u odnosu na 2023. godinu.**
Sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 33/23) **županije prestaju biti osnivači općih bolnica. Sredstva za financiranje Opće bolnice Zadar osiguravaju se u državnom proračunu.**
Ukupan iznos sredstava bilančnih prava bit će umanjen za rashode općih bolnica.

Nakon donošenja Odluka o minimalnim financijskim standardima od strane Vlade RH za svaku od decentraliziranih funkcija izvršit će se korekcija limita ukoliko to bude potrebno.

Napomena:

Programi (aktivnosti/projekti) koji se financiraju iz ostalih izvora financiranja (vlastiti, namjenski, prihodi po posebnim propisima i dr.) unose se do visine očekivanih prihoda.

6. PROCJENA PRIHODA I PRIMITAKA, RASHODA I IZDATAKA

6.1. Opće odrednice (ususret nadolazećoj poreznoj reformi)

Kod procjene prihoda na proračun županije uzet je u obzir makroekonomski okvir opisan detaljnije u točki 2. ovih uputa. Potrebno je uzeti u obzir i okolnosti globalnih poremećaja na tržištu energenata i rasta cijena uzrokovanih ratom u Ukrajini.

Najveći utjecaj na proračun Zadarske županije imat će **paketi mjera nadolazeće porezne reforme** u 2024. godini. Izmjenama poreznih propisa mijenja se čak 11 poreznih propisa i pripadajućih podzakonskih akata. Najveći utjecaj na proračun županije imat će izmjene Zakona o porezu na dohodak i Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Mjere koje će utjecati na opseg naplate poreza na dohodak:

- povećanje iznosa osobnih odbitaka,
- povećanje fiskalne autonomije lokalnih jedinica (samostalno propisivanje stope poreza na dohodak),
- ukidanje prireza,
- uvođenje olakšice za MIO I. stup (povećanje dohotka i osnovice poreza na dohodak),
- povećanje stopa poreza na dohodak od kapitala, najamnina, kamata te samostalne djelatnosti - paušal sa 10 na 12%.

Mijenja se i izračun fiskalnog izravnjanja na način da se u izračunima koriste gornje granice maksimalnih poreznih stopa.

Odluke o visini stopa poreza na dohodak jedinice lokalne samouprave moraju donijeti najkasnije **do kraja studenoga**. Ukoliko odluke nisu donijete primjenjuju se stope od 20 i 30%. S obzirom kako Zadarskoj županiji iz ukupne mase naplaćenog poreza na dohodak na području županije pripada 20% uz ovaj rok donošenja odluke bit će vrlo teško procijeniti prihode od istog s obzirom na krajnji rok podnošenja prijedloga Proračuna do 15. studenoga. Prema dostupnim podacima Ministarstva financija gradovi s najvišim udjelima u ukupnom porezu i prirezu na dohodak su: **Grad Zadar sa 55%, Grad Biograd na moru sa 3,8% te Grad Benkovac sa 3,2%** te bi stoga Odluke o stopi poreza za navedene gradove trebale najviše utjecati i na naplatu županijskog dijela poreza na dohodak.

S obzirom na nikad bolje postotke zaposlenosti i projicirani rast gospodarstva od 2,2% za 2023., procjenjuje se kako će proračunski prihodi u sljedećem razdoblju biti uvećani za 3% u odnosu na Nacrt prijedloga Izmjena i dopuna proračuna za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu.

1. Procjena kretanja općih prihoda u odnosu na prethodnu godinu je sljedeća:

2024.	3,0 %
2025.	2,5 %
2026.	2,5 %

2. Planiranje lokalnih poreza i ostalih prihoda ovisi o osnovici, broju obveznika i stopama te njihovoj naplati.

3. Zakonom je propisano da svi prihodi i primici te rashodi i izdaci moraju biti utvrđeni u proračunu te proračun mora biti uravnotežen.

6.2. Procjena prihoda i primitaka

Procjena je bez prihoda:

- za decentralizirane funkcije (3% povećanja u odnosu na 2023.)

- vlastitih prihoda i za posebne namjene korisnika,
- sredstava iz EU fondova

Vrsta prihoda (u eurima)	2024. plan	2025. plan	2026. plan
1. opći prihodi	16.800.000	17.220.000	17.650.500
2. refundacije*	2.500.000	2.562.500	2.626.562
3. ostali prihodi**	2.000.000	2.050.000	2.101.250
Ukupno	21.300.000	21.832.500	22.378.312

* - Odnosi se na procijenjeni iznos, upravni odjeli i proračunski korisnici dužni su popuniti **Prilog 9. Obrazac za procjenu PRIHODA po EU projektima proračunskih korisnika i Zadarske županije** te dostaviti isti UO za financije i proračun kako bi procjena ovog izvora bila što točnija.

** - Za prihode od **koncesija na pomorskom dobru očekuje se nominalni rast od otprilike 17%** s obzirom na povećanje raspodjele s 33,33% na 40% u korist županija prema Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, 83/23).

6.3. Planiranje rashoda i izdataka

Rashodi i izdaci proračuna i proračunskih korisnika trebaju se zasnivati na analizi stanja rashoda i izdataka u tekućoj godini te planu osnovnih obveznih rashoda i izdataka u skladu s realnom procjenom proračunskih prihoda i primitaka. Prilikom rasporeda prihoda i primitaka po izvorima potrebno je poštovati najprije sve zakonske obveze županije kao jedinice područne (regionalne) samouprave, zatim ugovorne obveze, te ostale obveze, a sve sukladno Programu rada za 2024. godinu.

7. METODOLOGIJA IZRADE FINACIJSKIH PLANOVA

Proračunski i izvanproračunski korisnici obvezni su izrađivati financijske planove u skladu s odredbama novog Zakona o proračunu te pridržavati se ovih Uputa.

Proračun županije sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine, a sadrži financijske planove proračunskih korisnika prikazane kroz opći i posebni dio i obrazloženje proračuna.

7.1. Prijedlog financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika

Sukladno Zakonu o proračunu financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine, te sadrži:

- opći dio
- posebni dio
- obrazloženje općeg i posebnog dijela financijskog plana.

Tablica 1. Sadržaj financijskog plana proračunskog korisnika

SADRŽAJ	SASTAVNI DIO	OPIS SASTAVNOG DIJELA
	Sažetak Računa prihoda i rashoda Sažetak Računa financiranja	-ukupni prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine, ukupni rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Opći dio financijskog plana		-ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova
	Račun prihoda i rashoda	-ukupni prihodi i rashodi iskazani prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine -ukupni rashodi iskazani prema funkcijskoj klasifikaciji
	Račun financiranja	-ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine
	Preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima	-ako ukupni prihodi i primici nisu jednaki ukupnim rashodima i izdacima, financijski plan sadrži i preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima
	Višegodišnji plan uravnoteženja	-ako proračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se financijski plan donosi -ako proračunski korisnici ne mogu preneseni višak, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini, korištenje viška planira se višegodišnjim planom uravnoteženja za razdoblje za koje se financijski plan donosi
Posebni dio financijskog plana	Plan rashoda i izdataka proračunskih korisnika	-rashodi i izdaci iskazani po izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine, raspoređeni u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata
Obrazloženje financijskog plana	Obrazloženje općeg dijela financijskog plana i Obrazloženje posebnog dijela financijskog plana	-obrazloženje općeg dijela financijskog plana sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka te obrazloženje prenesenog manjka odnosno viška financijskog plana -obrazloženje posebnog dijela financijskog plana sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja i godišnjeg plana rada

Tablica 2. Sadržaj financijskog plana izvanproračunskog korisnika

SADRŽAJ	SASTAVNI DIO	OPIS SASTAVNOG DIJELA
		-ukupni prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine, ukupni

Opći dio financijskog plana	Sažetak Računa prihoda i rashoda Sažetak Računa financiranja	rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine -ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova
	Račun prihoda i rashoda	-ukupni prihodi i rashodi iskazani prema ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine
	Račun financiranja	-ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine
	Preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima	-ako ukupni prihodi i primici nisu jednaki ukupnim rashodima i izdacima, financijski plan sadrži i preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima
	Višegodišnji plan uravnoteženja	-ako izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se financijski plan donosi -ako izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni višak, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini, korištenje viška planira se višegodišnjim planom uravnoteženja za razdoblje za koje se financijski plan donosi
Posebni dio financijskog plana	Plan rashoda i izdataka izvanproračunskih korisnika	-rashodi i izdaci iskazani po ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine, raspoređeni u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata
Obrazloženje financijskog plana	Obrazloženje općeg dijela financijskog plana i Obrazloženje posebnog dijela financijskog plana	-obrazloženje općeg dijela financijskog plana sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka te obrazloženje prenesenog manjka odnosno viška financijskog plana -obrazloženje posebnog dijela financijskog plana sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja i godišnjeg plana rada

VAŽNO!

1. Promjene u financijskom planu proračunskog korisnika koje se odnose na financiranja iz općih prihoda i primitaka, odnosno iz nadležnog proračuna nisu moguće bez suglasnosti županije.

2. Izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika tijekom fiskalne godine a vezane uz „**fleksibilne**“ **izvore** (vlastite i namjenske prihode i primitke) moguće je urediti na različite načine te o tome **treba obavijestiti nadležni odjel i odjel za financije**.

Važno je istaknuti da u sustavu županijske riznice **korisnik mora planirati sve svoje prihode i primitke, te rashode i izdatke po svim propisanim klasifikacijama**, a županija je dužna osigurati knjigovodstvene dokumente na temelju kojih će korisnik pratiti ostvarivanje planiranih prihoda i rashoda.

Bez obzira na način podmirivanja rashoda (sa računa riznice ili sa vlastitog računa) to su uvijek rashodi korisnika i kao takvi moraju biti iskazani u financijskim planovima korisnika **po izvorima financiranja**, a kasnije u njegovim knjigovodstvenim evidencijama te financijskim izvještajima.

Rashode i izdatke za razdoblje 2024.-2026. proračunski korisnici unose u sustav RIZNICE i dalje kao i do sada na detaljnoj razini: na razini osnovnog računa računskog plana (peta razina ekonomske klasifikacije) a pojedini na razini odjeljka računskog plana (četvrta razina ekonomske klasifikacije) po izvorima financiranja (zdravstvene ustanove), dok se proračun Zadarske županije za 2024. godinu i projekcije za 2025. i 2026. godinu usvajaju na razini skupine računskog plana (druga razina ekonomske klasifikacije).

Izvori financiranja kod upravnih odjela Zadarske županije

Na **prihodovnoj i rashodovnoj** strani imamo sljedeće **zajedničke izvore** financiranja:

- 11- opći prihodi i primici
- 12- višak prihoda ZŽ
- 13- koncesije
- 14- naknada za brodice
- 15-lovozakupnina
- 17-naknada za navodnjavanje
- 44-naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada
- 45-fond poravnania i dodatni udio u porezu na dohodak
- 51-državni proračun /prihodi iz MRRFEU koji su uplaćeni u tekućoj godini
- 52-izvanproračunski fondovi
- 53-proračuni JLS
- 54-pomoći iz inozemstva (uglavnom EU projekti)
- 71-prihodi od prodaje nefinancijske imovine
- 81-primici od zaduženja,

dok se izvori:

18-refundacije po EU projektima nalazi samo **na strani prihoda**, a

19-predfinanciranje za EU projekte samo **na strani rashoda**.

U Uputama za izradu proračuna i financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika Zadarske županije za razdoblje 2022. - 2024. godine kod točke 4.1.Izrada financijskih planova nalazi se primjer iskazivanja prihoda i rashoda projekta u proračunu po izvorima financiranja.

7.2. Izrada obrazloženja financijskog plana

U skladu s člankom 36. Zakona o proračunu proračunski i izvanproračunski korisnici su dužni izraditi obrazloženje prijedloga financijskog plana koji se sastoji od:

- općeg dijela financijskog plana
- posebnog dijela financijskog plana

Kao što je i ranije navedeno novim Zakonom o proračunu obrazloženje postaje sastavni dio Proračuna.

Obrazloženje općeg dijela financijskog plana **proračunskog i izvanproračunskog korisnika** sadrži:

- obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka
- obrazloženje prenesenog manjka odnosno viške financijskog plana, u slučaju da isti postoji

Obrazloženje posebnog dijela financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika sastoji se od:

- obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja i godišnjeg plana rada.

Budući se financijski plan, odnosno proračun čiji se posebni dio sastoji od financijskih planova proračunskih korisnika, **usvaja za trogodišnje razdoblje važno** je kroz obrazloženje postići da se proračunski dokumenti pažljivo objašnjavaju, od godine do godine.

Proračunski korisnici obrazloženje financijskog plana dostavljaju nadležnom upravnom odjelu koji izrađuje objedinjeno obrazloženje financijskog plana za odjel i proračunske korisnike iz svoje nadležnosti.

Struktura obrazloženja financijskog plana proračunskog korisnika data je u **Prilogu 4. Tehničke karakteristike obrazloženja financijskog plana.**

7.3. Status i planiranje proračunskih sredstava za vijeća, koordinacije vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u proračunskom ciklusu 2024.- 2026.

Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“ broj 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11) određeno je da pripadnici nacionalnih manjina biraju svoje predstavnike radi sudjelovanja u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama samouprave. Zakon propisuje obvezu financiranja vijeća iz proračuna. Članak 28. navedenog zakona propisuje da JLP/R/S osiguravaju sredstva za rad vijeća nacionalnih manjina (za administrativne poslove, za aktivnosti iz programa rada i sl.).

S obzirom da se u postojećoj regulativi nije jednoznačno određeno tko se može smatrati osnivačem vijeća, koordinacije vijeća i predstavnika nacionalne manjine, a uzimajući u obzir da se radi o predstavnicima nacionalnih manjina koji se sukladno zakonu osiguranim pravima biraju na izborima sa svrhom sudjelovanja u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima u JLP/R/S za čije su područje osnovani, u proračunskom ciklusu za razdoblje 2024. – 2026. JLP/R/S sredstva za rad vijeća, koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina planiraju se kao za proračunske korisnike.

Navedeno znači da će županija u proračunima za razdoblje od 2024. do 2026. planirati sredstva za rad vijeća, koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina kao i prethodne godine.

Vijeća, koordinacije vijeća i predstavnici nacionalnih manjina izradit će financijske planove za razdoblje 2024. -2026., u okviru limita koje odredi županija, kao proračunski korisnici. Financijski planovi vijeća, koordinacije vijeća i predstavnici nacionalnih manjina uključit će se u proračun županije za razdoblje 2024.- 2026. Prihodi i rashodi vijeća u financijskom planu trebaju biti iskazani po prirodnim vrstama (za plaće, za materijalne rashode, za nabavu imovine). Sredstva se osiguravaju u skladu s financijskim mogućnostima županije, a limiti određuju po kriterijima koje županija odredi Odlukom ili Zaključkom o kriterijima za osiguranje sredstava.

7.4. Unos financijskog plana kroz sustav riznice:

I. Proračunski korisnici koji nisu glave u Proračunu (ustanove u školstvu)

APLIKACIJA ZA UNOS FINACIJSKOG PLANA:

RIZNICA – ŽUPANIJA

10. UNOS FINACIJSKOG PLANA/REBALANSA KORISNIKA

Izabrati opciju plan

II. Ostali proračunski korisnici koji su glave u Proračunu (JU Natura Jadera, Zavod za prostorno uređenje, INOVACIJA, ZADRA NOVA, AGRRA, Narodni muzej Zadar, Kazalište lutaka Zadar i ustanove u zdravstvu te Dom za starije i nemoćne Zadar)

APLIKACIJA WEB RIZNICA
PREGLEDI RIZNICA
FINANCIJSKI PLAN
Unos/izmjena financijskog plana - prihodi
Unos financijskog plana - rashodi

- III. **Upravni odjeli** svoje financijske planove dostavit će kroz aplikaciju za izradu financijskih planova:

APLIKACIJA ZA UNOS FINANCIJSKOG PLANA:
PREGLEDI
PLAN/REBALANS
Unos financijskog plana
Unos projekcija

Napomena:

- Prethodna godina - u koloni Plan prošle godine biti će iznosi sadržani u Izmjenama i dopunama za 2023. godinu radi lakšeg planiranja i kontinuiteta po aktivnostima/projektima.
- LIMIT 1 - unutar aplikacija postavljeni su limiti za izvor 1 (izvorni prihodi) i izvor 19 (predfinanciranje). Ovo se odnosi na upravne odjele i proračunske korisnike koji su glave u proračunu.
- LIMIT 2 – za odobrenje ovog limita potrebno je poslati zahtjev sa obrazloženjem na mail: bibijana.baricevic@zadarska-zupanija.hr

8. VREMENSKA DINAMIKA IZRADE FINANCIJSKIH PLANOVA I PRORAČUNA ZA 2024.- 2026. GODINU

1. Rok za dostavu **financijskih planova proračunskih korisnika** nadležnom Upravnom odjelu je **06. 10. 2023. godine**.
2. Upravnom odjelu za financije i proračun najkasnije **do 11. 10. 2023. moraju biti dostavljeni zahtjevi** za uvrštenje u proračun za sve proračunske korisnike u skladu s Zakonom o proračunu i propisanom metodologijom za izradu financijskih planova.
3. U razdoblju od **11. 10. - 18. 10. 2023.** izvršiti će se uvrštavanje zahtjeva sa procijenjenim proračunskim prihodima.
4. Od **18.10.- 27.10.2023.** izvršit će se uravnoteženje prihoda i rashoda proračuna Zadarske županije za 2024. godinu i projekcija za 2025. i 2026. godinu.
5. **Konačna izrada** Nacrta prijedloga Proračuna za 2024., i projekcija za 2025.- 2026. te Nacrta prijedloga Odluke o izvršavanju proračuna za 2024. treba biti izrađena od strane UO za financije i proračun u vremenskom razdoblju **od 27.10. – 03.11. 2023.**, zajedno sa svim ostalim obveznim planovima i **dostavljena županu na prihvaćanje**.
6. Upravnom odjelu za financije i proračun najkasnije **do 27. 10. 2023. mora biti dostavljen prijedlog financijskog plana za izvanproračunskog korisnika (ŽUC)** u skladu s Zakonom o proračunu i propisanom metodologijom za izradu financijskih planova.

U slučaju da postoje razlike u financijskom planu proračunskog korisnika sadržanom u proračunu, kojeg je donijela Županijska skupština, u odnos na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, **tada je upravno tijelo nadležno za financije dužno obavijestiti upravno tijelo koje je nadležno za proračunskog korisnika, a nadležno upravno tijelo je dužno obavijestiti proračunskog korisnika iz svoje nadležnosti o promjenama financijskog plana koji je sadržan u proračunu u odnosu na usvojeni prijedlog financijskog plana.** Ako dođe do navedene situacije, upravljačko tijelo usvaja financijski plan koji je sadržan u proračunu kojeg je donijelo predstavničko tijelo.

9. PREUZIMANJE MATERIJALA- WEB STRANICA ZADARSKE ŽUPANIJE

Na Internet stranici Zadarske županije, Upravni odjel za financije i proračun:

<https://www.zadarska-zupanija.hr/upute-i-okruznice> nalaze se:

1. **Upute** za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika Zadarske županije za razdoblje 2024.-2026.,
2. **Prilog 1.** - Model prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika proračuna
3. **Prilog 2.** - Model prijedloga financijskog plana izvanproračunskog korisnika proračuna
4. **Prilog 3.** - Limiti proračunskih korisnika iz izvora opći prihodi i primici - 2024. - 2026.
5. **Prilog 4.** - Tehničke karakteristike obrazloženja financijskog plana,
6. **Prilog 5.** - Tablica novčanog tijeka projekta,
7. **Prilog 6.** - Popis proračunskih i izvanproračunskih korisnika Zadarske županije,
8. **Prilog 7.** - Programska klasifikacija proračuna,
9. **Prilog 8.** - Primjeri planiranja viškova/manjkova iz prethodnih godina,
10. **Prilog 9.** - Obrazac za procjenu prihoda po EU projektima proračunskih korisnika i Zadarske županije.